

# EDINOST

Na vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: sv. Franciska Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo. — Nežalostna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Oždina. — Lastnik konsorcijska družba "Edinost". — Tisk tiskarne "Edinost". — Telefon uredništva in uprave št. 10. — Naročnina znaša: Za leto K 40.—, pol leta K 20.—, tri mesece K 10.—, za nedeljsko izdajo za leto K 8.—, pol leta K 4.—. — Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov nam po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov nam po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrt K 20.—; vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mail oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inšerati oddelček "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačilo se izključno le upravi "Edinosti". — Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici sv. Franciska As. št. 20. Poštomatni račun št. 841.652. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

## Seidlerjev strah pred parlamentom.

Ministrski svet. Klubovi načelniki pri Seidlerju. Vprašanje dr. Korošcu.

DUNAJ, 13. (Izv.) Danes, ob 4 popoldne, se je vršil avstrijski ministrski svet, ki so mu prisostvovali vsi člani kabineta. Kmalu po otvoritvi ministrskega sveta je ministrski predsednik dr. Seidler zapustil dvorano in odpotoval z avtomobilom k cesarju v Eckartsau. Ministrski svet je trajal dalje do 1/2 9 zvečer. Tekom seje so bili klubovi načelniki vseli stranke in obeh zbornic pozvani, naj pridejo ob 9 zvečer na konferenco k ministrskemu predsedniku. Ko so se povabljeni poslanci zbrali, se je dr. Seidler, prihajajoč iz Eckartsaua od cesarja, ravno pripeljal pred palačo ministrskega predsedstva. Klubovi načelniki so čakali v predvorani do 10 zvečer. Tekom te ure je bil ministrski predsednik dr. Seidler neprestano v telefonski zvezi z različnimi ministri dr. Seidlerjem. V zastopstvu gosposke zbornice so prišli na konferenco princ Windischgrätz, baron Pleper, baron Huber in baron Czedik. Jugoslov. klub ja zastopal njegov načelnik dr. Anton Korošec, nemške nacionalce dr. Waldner in baron Pantz, nemško-svobodnomoiselno stranko baron Hock, dr. Friedmann in dr. Omer, Rumune dr. Isopescu, Grecul, Italijane dr. Bugatto, nemške socialiste posl. Seitz, Ukrajince posl. Petruszewicz. Čehi, krščanski socialci in Poljaki niso prišli, ker jim povabila ni bilo mogoče dostaviti pravočasno.

DUNAJ, 13. (Izv.) (Ob 12 ponoči). Čakanje v salonu ministrskega predsednika dr. Seidlerja je bilo daljše, kakor pa je trajalo posvetovanje dr. Seidlerja z zastopniki klubovih načelnikov obeh zbornic. Bilo je že 1/11 zvečer, ko so zastopniki obeh zbornic posamično po strankah odhajali v delovno sobo k ministrskemu predsedniku, ki se je posvetoval najprej s člani gosposke in nato šele poslanske zbornice.

## NEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO. DUNAJ, 13. (Kor.) Uradno se javlja: Na beneški gorški fronti poizvedovalne priske. Sicer nič važnega.

Nemško. BEROLIN, 13. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: Jugozapadno Babilena so bili ponovni napadi močnih angleških oddelkov odbiti. Istotako so se izločevali ponočni sunki sovražnika severno Albesta. Srditemu topovskemu boju na zapadnem bregu Avre so sledili med Castelom in Maillyem delni napadi Francozov, ki jih je sovražnik popoldne pri Maillyu in zvečer na vsem bojnem odseku ponovil po novi, najsilnejši topovski pripravi. Sovražnik se je ustavil v Castelu in v selu Anchinu. Vzhodno te črte so se razbili večjevojski sunki v našem protisunk. — Armada nemškega cesarjeviča: Med Oiso in Marno je bilo bojno delovanje živahno. Novi sunki sovražnika severno Longpona in južno Ourega so bili odbiti. — Armada vojvode Albrehta: V srednji Vozzh in na Hartmannswellerkopfu je oživel bojno delovanje. Severovzhodno Pont à Moussonu in v porečju Fave so se ponočni sunki sovražnika izločevali. Meseca junija je bilo sestreljenih na nemških frontah 468 sovražnih letal in 62 priveznih balonov. Od teh jih je 217 v na-

## Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

Juri se je vpraševal, ali je morda Berta morala prebiti enake duševne boje, kot on, in si je pripril na to vprašanje. Dejal si je, da ga ljubi tudi ona, pozabil je nepremostljive zapreke, katere so morale njuno medsebojno ljubezen pretvarjati v večno nesrečo, in se je ves blazen zatopil v nemo motenje mlade deklice. Tako je zadostovalo nekoliko ur, da se je veliki gospod, elegantni polkovnik, človek, čigar ljubavne dogodivščine so bile splošno znane, izpremenil v koprncega sanjača, ki se ni niti upal govoriti z deklico, katero je ljubil. Zapustil je svoje opazovalnice šele potem, ko je odšla Berta, ne da bi bila mogla slutiti prisotnost njega, ne katerega je morda mislila. Tako je minilo več tednov. Vsakega popoldneva se je Latour du Pic skrivaj v bližini kraja, kamor je redno tudi Berta vodilo njeno srce. Zvečer se

Dr. Korošec je bil pri Seidlerju le par minut.

Poljaki pozvani k Seidlerju. Ukrajinci groze z obstrukcijo.

DUNAJ, 13. (Izv.) Ministrski predsednik dr. Seidler je pozval za jutri, ob 10 popoldne, Poljake na konferenco. Tiskovni urad Ukrajincev poroča, da so Ukrajinci zagrozili z nasilno obstrukcijo, ako dobe odgovor, da ostane Galicija nerazdeljena.

Stališče nemških socialistov. DUNAJ, 13. (Izv.) »Neuer Abend« poroča, da so nemški nacionalci zahtevali od nemških socialistov, da se morajo za slučaj, ako se jim dovoli zahtevana milijarda za delavce, obvezati, da bodo glasovali za vojne kredite toliko časa, dokler bo trajala vojna. Nemški socialisti so odklonili to zahtevo.

Češki znanstveniki proti ministru dr. Horbaczewskemu.

PRAGA, 13. (Izv.) 21 članov »Društva za znanost in umetnost« je pozvalo ministr dr. Horbaczewskega, naj izstopi iz društva, ker je bil sprejet v času, ko je živel za zaupanje, ki ga pa sedaj vsled članstva Seidlerjeve vlade in glasovanja za okrožno razdelitev na Češkem ni več vreden.

ših rokah, ostali so padli na tla za sovražnimi postojankami. Mi smo izgubili v boju 153 letal in 51 priveznih balonov.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 11. (Kor.) V okolici Bitolja in na obeh bregovih vzhodne Černe od časa do časa močnejše obojestransko topovsko streljanje. Južno Zovika so vrle naše napadalne čete v sovražne jarke in privedle s seboj več plena. Zapadno Vardarja so naše sprejete enote razpršile več močnih angleških napadalnih oddelkov. Pri Dolnaru kratki topovski boj. Južno Barakli Džumale so privedli naši poizvedovalni oddelki več ujetnikov kraljeve grške armade.

TURSKO.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Palestinska fronta: V obalnem odseku so se nadaljevala živahna topovsko delovanje. Naše baterije so uspešno obstreljevale neko sovražno taborišče. Vzhodno Jordana so poizkušale sovražne patrulje napredovati na raznih točkah; bile so odbite. Sicer nič važnega.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

12. julija. — Od časa do časa manjše topovske akcije na vseh frontah. V dolini Laghi in dolini Asse je ena naših patrulj uničila dva manjša sovražna oddelka in ujela par mož. Na Cornonu se je sovražni napadalen poizkus izločeval in je stal sovražnik dosti izgub. Nad Feltrne smo sestrelili eno sovražno letalo.

je večinom preoblečen potikal v bližini chaumonskega parka, in če se mu je posrečilo, da je v temnih hodnikih ugledal belo obleko, se je vračal domov ves srečen.

Bliž pa se je tako trenutek, ko se od ure do ure naraščajoča ljubezen ni dala več zaklepati v srcu. Nekega dne, ko je bil zrak čisto nenavadno tople in mehak, je sedela Berta pri koreninah velikega hrasta in se, kakor običajno, igrala s cveticami, ki jih je raztrgavala, najbrž da bi si tako prerokovala bodočnost. Stari služabnik s konjema se je odstranil. Tedaj se marki ni mogel več premagovati; zapustil je svoje skrivališče in stopil k deklici. Na mehkem mahu so bile njegove stopnje neslišne in ker je Berta imela povseeno oči, ga tudi ni videla prihajajočega. — Gospodična .... — je pošepetal Jurij. Berta se je prestrašila, vzdignila glavo, lahno vzkrilnila od začudenja, ko je spoznala markija, in zardela. — Vi, gospod .... ? — je dejala sramežljivo. — Vi tukaj? Kaj mi želite povedati? Neizkušena deklica je tako izdala sama svoje

## DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 13. (Kor.) V severnih vodah so potopili naši podvodniki zopet 15.000 ton sovražne ladijske prostornine.

## HERTLING O BELGIJSKIM VPRAŠANJU.

BEROLIN, 12. (Kor.) Wolffov urad poroča: O izjavljanju državnega kancelarja v glavnem odseku o belgijskem vprašanju so nastala v javnosti naziranja, ki temelje na napačnem razumevanju. Zato objavljamo še enkrat v poštev prihajajoč del govora: »Kar se tiče bodočnosti Belgije, pomenita, kakor sem rekel že včeraj, okupacija in sedanja posest Belgije, ročno zastavo za bodoča pogajanja. V pojmu ročna zastava je vsebovana, da tega, kar imamo za zastavo v oblasti, ne bomo obdržali, ako se končajo pogajanja ugodno. Nikakor ne nameravamo obdržati Belgije v bodisi katerikoli obliki. Želimo istotako, kakor sem rekel že 24. februarja, da ostane po vojni obnovljena Belgija kot samostojna država, nikomur podrejena, z nami v dobrem prijateljskem razmerju. To je stališče, ki sem je zavzemal glede belgijskega problema od začetka in je zavzemam tudi še danes. Ta stran moje politike se popolnoma strinja s splošnimi smerni, ki sem jih pojasnil včeraj. Mi vojujemo vojno kot obrambno vojno, ker nismo nikdar mislili na svetovno gospodstvo. Zato bodo temu primerno odgovarjali tudi naši mirovni cilji. Kar hočemo, to je nedotakljivost našega teritorija, svoboden razvoj našega naroda, posebno na gospodarskem polju in posebno varstvo za bodoče težavne razmere. To se tiče tudi popolnoma stališča, ki je zavzemam napram Belgiji. Kako pa bo to stališče v posameznih točkah, to bo odvisno od bodočih pogajanj.«

Rajhstag odločen do novembra.

BEROLIN, 13. (Kor.) Državni zbor je sprejel na današnji seji najprej monopol na žganje, s čimer so davčne predloge končno rešene. Zbornica je sprejela danes poročilo proti glasovom neodvisnih socialistov in Poljakov in nato 15 milijardno kreditno predlogo v drugem in tretjem čitanju proti glasovom neodvisnih socialistov. Tekom debate je naglasil socialni demokrat Evers, da hoče nemški narod časten mir za vse. Ker nasprotniki nasprotujejo takemu miru, bodo socialisti tudi topot dovolili sredstva, ki so potrebna za dosego takega mira. Neodvisni socialisti Geyer je utemeljeval odklanjanje stališče svoje stranke proti vojnemu kreditu in med vilarim ogorčenjem izjavil: »Vojna ni bila nikdar obrambna vojna, ampak je vojna imperializma«. Po rešitvi vrste manjših zakonskih načrtov se je predsednik Fehrenbach v svojem zaključnem govoru spominjal odstopivšega državnega tajnika dr. Kuhlmana, ki mu je nem. narod hvaležen za sklenitev mirovnih pogodb in mu dolguje priznanje. Naglašal je, da hoče Nemčija časten mir, ki bi zagotovil bil časten tudi za nasprotnike. Rajhstag je bil odločen nato do 5. novembra.

BEROLIN, 12. (Kor.) Gosposka zbornica je razpravljala danes v tajni seji o izključitvi kneza Lichnoveškega in se je odločila nato do 20. septembra.

BEROLIN, 13. (Kor.) Državni kancelar grof Hertling je včeraj dopoldne pred svojim odhodom v veliki glavni stan sprejel med drugim tudi pooblaščenega zastopnika sovjetske republike.

## Iz Velike Rusije.

Vprašanje japonske intervencije v Sibiriji.

TOKIO, 12. (Kor.) Reuter poroča: Poročilo iz Washingtona, da je Japonska sklenila, da odkloni prošnjo entente za intervencijo v Sibiriji ob vseh okoliščinah, je proglašeno uradno kot neresnično. Neuradni krogi na Japonskem so sedaj precej edini v tem, da trenutno ni potrebno, da bi bile japonske čete poslane v Sibirijo.

Ratifikacija rusko-turškega mira.

BEROLIN, 12. (Kor.) Danes so bile izmenjane v zunanjem uradu med turškim poslanikom in pooblaščenim zastopnikom ruske socialistične federativne sovjetske republike ratifikacijske listine k brestovski mirovni pogodbi z dne 3. marca 1918 in rusko-turški dodatni pogodbi k tej pogodbi.

Lenin proti Čehoslovakom.

ZENEVA, 13. (Izv.) »Journal de Geneve« poroča, da namerava ustanoviti Lenin poseben vojni svet, ki se bo pečal izključno z odredbami v svrhu potlačitve češko-slovaškega upora.

Sibirija ne priznava mirovne pogodbe.

BEROLIN, 13. (Izv.) Sibiriska vlada je sklenila, da ne priznava mira, ki ga je sklenila boljševiška vlada s centralnima vlastima v Brestu Litovskem in organizira posebno armado za vojno z Nemčijo.

misli, ne da bi bila hotela povedati, kaj vendar ni moglo biti nič naravnostnega kot navzočnost gospoda Latour du Pica.

— Vprašujete me, zakaj sem tu? — je odgovoril marki. — Tu sem, ker vsak dan, odkar vas se srečala prvokrat, prihajam semkam, da vas, skrit pod dreve, opazujem v nemem spoštovanju. Vprašujete me, kaj vam želim povedati? Torej ....

Nadaljevali ni mogel, ker je Berta vstala in mu s hitro kretno zamakala, da naj molči.

— Dosti, — je dejala dostojanstveno in ponosno; — mislim, da vas razumem, in vas ne smem poslušati dalje. Sama sem, kakor vidite, in sem dolžna sebi in svojemu imenu, da vas ne poslušam več. Prosim vas zato, da me zapustite. Predobro vem, da ne bi te dekliške prošnje smatral za ukaz ....

— Prav imate, gospodična, — je odgovoril marki. — In ker bočete vi, bom molčal in pojdem, toda rotil vas pri Bogu in vaši materi, ki zre na vas doli, poslušajte samo eno mojo besedo, eno samo, kajti sreča mojega življenja je odvisna od nje ....

— Poslušam ....

— Torej, — je dejal marki hitro, potihoma in

BUDIMPEŠTA, 13. (Izv.) »Az Est« poroča iz Rotterdam: Vsi člani vodstva socialno-revolucionarne stranke so se podali v Tomsk, da se stavijo sibirski vladi na razpolago in pridružijo predstojajoči intervenciji Sibirije v Rusiji.

Aleksejev in Kaledin korakata proti Moskvi? CURIH, 13. (Izv.) Iz Pariza se poroča: General Aleksejev in Kaledin sta z močnimi četami na poti proti Moskvi.

Kriljenko imenovan za policista. BERN, 13. (Izv.) Lenin je izdal odredbo, ki imenuje bivšega ruskega boljševiškega generalissima, Kriljenka, za policista.

Poziv Kerenskemu. ZENEVA, 13. (Izv.) Društvo ruskih socialnih revolucionarjev v Švici objavlja poziv Kerenskemu, da naj se postavi na čelo vseh protiboljševiških strank v Rusiji, katerih številu vedno narašča, in prične energičen boj proti sedanjemu pruskemu militarističnemu režimu v Rusiji. Poziv končuje z besedami: Živela svobodna konstitucija!

Anglija in Rusija.

BUDIMPEŠTA, 13. (Izv.) Moskovski listi poročajo, da pripravljajo Angliči resen udarec proti Rusiji in da je neposredno pričakovati volne med Anglijo in Rusijo. V Petrogradu vlada že sedem dni velika panika.

Miljukov odpotoval v Sibirijo.

BEROLIN, 13. (Izv.) Miljukov se je podal v Sibirijo, da se posvetuje z velikim knezom Mihajlom Aleksandrovičem in generaloma Korylovom in Kaledinom, ki se živita, in da se postavi na čelo protiboljševiškega gibanja.

Naš poslanik za Rusijo.

DUNAJ, 13. (Kor.) »Politische Rundschau« poroča, da je za avstro-ogrsko poslanika v Rusiji izbran dosedanj poslanik v Danskem, baron Franz.

VESTI IZ GRŠKE.

ATENE, 12. (Kor.) Francoski general Gramat je bil imenovan za načelnika generalnega štaba helenske armade.

BERN, 12. (Kor.) »Petit Parisien« poroča iz Soluna: V Cezani je bilo sedem grških častnikov in podčastnikov, ki so bili obtoženi, da so povzročili vojaški upor v Ceviji, ustreljeni. Posluževali so se ponarejenimi listin, da bi povzročili upor.

Angleško izgube v zadnjih treh mesecih.

ROTTERDAM, 12. (Kor.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Za mesec aprila, maj in junija izkazuje seznam o izgubah imena 21.097 oficirjev in 397.918 mož.

General Diaz v Rimu.

LUGANO, 13. (Kor.) Kakor poroča Agenzia Stefani, se je mudil general Diaz te dni v Rimu. Konferiral je ponovno z ministrskim predsednikom Orlandom in prisostvoval dvema sejama volnega odbora. General Diaz se je vrnil nato zopet na fronto.

Dobra žetev v Angliji.

LONDON, 12. (Kor.) »Times« poroča, da kaže pšenica skoro v vseh delih Velike Britanije jako dobro.

Novo posojilo entente Srbiji in Crnogori.

PARIZ, 13. (Izv.) »Journal« poroča, da je entente dne 1. junija srbski in crnogorski vladi dovolila nov kredit v znesku 670 milijonov frankov za nadaljevanje vojne s centralnimi državami.

## Ne »Avstrijec«, ampak izvestni Avstrijci so krivci!

Te dni je grška »Tagespost« naglašala v nekem članku, kako se varajo v ententnih deželah, če računajo na razpad avstrijske države. V tej nadi bodo prevarjeni, ker ne poznajo še »Avstrijca«. Ničve da ne pozna bolje hib in napak v tej državi, nego on sam. Vendar se ne bo mogel vzdržati smehljaja, ko mu sovražna modrost napoveduje bližnji konec. — Vse prav, kar pravi tu grški list. Mi bi še posebno podčrtali stavek o poznavanju hib in napak, zlasti še od naše strani, od strani Avstrija nemške narodnosti. O, mi poznamo dobro te hibe. Kajti, jih občutimo na lastni koži dan na dan in na vseh koncih in krajih. Saj polnijo te hibe in napake knjigo našega trpljenja, vzrokov, radi katerih moramo biti toliko težke boje, odkar smo stopili v politično areno. In če bi bila »Tagespost« toliko pošena, da bi hotela govoriti resnico, bi najbrže ne bila napisala tega stavka. Kajti, povedati bi morala sicer, kje je glavni izvor teh hib in napak, kdo jih je ustvaril, kdo jih hoče imeti, kdo jih zahteva, ker so ravno te hibe in napake, na katerih bojuje naša država, njegov element, ker so vrelce nje-

strastno, — ker sto me razumela, ker veste, da vsa ljubim, mi dovolite, da uporabim vsa sredstva, da izbršem zadnje sledove nespametnega sovražstva, ki loči najni rodinici. Če se mi posreči to, ali mi dovolite potem upati ....

— Česa upati? — ga je prekinila Berta. — Svoje ljubezni? .... je pošepetal Jurij. — Storitve prej, kar nameravate, — je odgovorila Berta, vsa se tresoč, — potem vam bom možila odgovoriti v prisotnosti svojega očeta.

Te besede so vsebovale priznanje njene hu-bezni.

Marki je še hotel dostaviti nekoliko besed, toda Berta je nastavila na ustnice majhno srebrno piščalko in dvakrat zapiskala nanjo. Takoj na ta dva piska je prišel stari služabnik s konjema izza drevja. Marki je se globoko poklonil gospodični de Chamont in izginil v gostavi. Berta je gledala za njim, in ko ga ni videla več, si je pritisnila obe roki na srce, čigar burno utripanje je komaj še prenašala.

Julija je ljubila Romeja. Natančneje kot le kdaj se je tu v novi obliki ponavljala kronika Montguezjev in Capuletov.

Marki je še hotel dostaviti nekoliko besed, toda Berta je nastavila na ustnice majhno srebrno piščalko in dvakrat zapiskala nanjo. Takoj na ta dva piska je prišel stari služabnik s konjema izza drevja. Marki je se globoko poklonil gospodični de Chamont in izginil v gostavi. Berta je gledala za njim, in ko ga ni videla več, si je pritisnila obe roki na srce, čigar burno utripanje je komaj še prenašala.

Julija je ljubila Romeja. Natančneje kot le kdaj se je tu v novi obliki ponavljala kronika Montguezjev in Capuletov.

Marki je še hotel dostaviti nekoliko besed, toda Berta je nastavila na ustnice majhno srebrno piščalko in dvakrat zapiskala nanjo. Takoj na ta dva piska je prišel stari služabnik s konjema izza drevja. Marki je se globoko poklonil gospodični de Chamont in izginil v gostavi. Berta je gledala za njim, in ko ga ni videla več, si je pritisnila obe roki na srce, čigar burno utripanje je komaj še prenašala.

Julija je ljubila Romeja. Natančneje kot le kdaj se je tu v novi obliki ponavljala kronika Montguezjev in Capuletov.

Marki je še hotel dostaviti nekoliko besed, toda Berta je nastavila na ustnice majhno srebrno piščalko in dvakrat zapiskala nanjo. Takoj na ta dva piska je prišel stari služabnik s konjema izza drevja. Marki je se globoko poklonil gospodični de Chamont in izginil v gostavi. Berta je gledala za njim, in ko ga ni videla več, si je pritisnila obe roki na srce, čigar burno utripanje je komaj še prenašala.

Julija je ljubila Romeja. Natančneje kot le kdaj se je tu v novi obliki ponavljala kronika Montguezjev in Capuletov.

## Letnik XLIII.

gove moči v državi. To so — nemške stranke, njihova gospodstvaželjnost, njihov hegemonijski pohlep. In čudno. Ko gre za to, kako naj se v državi razdeljuje pravica in dolžnost, dobrota in brenena, so ravno Nemci tisti, ki vedno razlikujejo med državljani. Porazdeljuje jih med izvoljene in zavržene, med prvovrstne in drugo-ali tretjevrstne. V prvi kategoriji so oni — Nemci, v drugi vsi drugi. Tu pa govori »Tagespost« kar le o »Avstrijcu« na sploš, kakor da smo tu vsi enega čuta, ene misli, enega stremjenja, enih nazorov, kako bodi urejeno notranje življenje v državi! Kakor da so tu samo Nemci, ali pa, kakor da so Nemci tudi dedno življenje podredili in uslužili onemu Nemcu! Meditacija namreč: »Ali, ravno vera in zaupanje, ki nam hit ne more vzeti noben Clemenceau, nam nalaga dolžnosti, do katerih je nedisciplinirani Avstrijec preveč brezbrizen. Naši notranje državni, domači spori so zadobili n. pr. obseg, kakor da živimo v najglobljem nrmu. Mnogi ne bi niti mislili, da je danes veliko več v grl, nego pa ta ali oni državnozbornski mandat .... Ne spoznavamo momenta, ne razumemo pravih potreb te ure. Notranja strnitev je neizogibno potrebna, ako nečemo brezkončno podaljšavati vojne na našo škodo, ako nečemo dati svovražnikom vedno novih nad! ... Lepo je govorila »Tagespost« in človek bi jo skoro obšel od veselja. Saj bi se zdelo, kakor da je beseda sad izpoznavanja, da res obžaluje notranje spore, če bi bil grški list pri tem nekoliko določnejši govoril o avstrijskih krivcih, če se ne bi bil skril za splošno označenje z »Avstrijcem«. Tisti »nante«, »naše«, »našo« jemljejo zopet vsako veselje, ker le preočito ovajajo, da hoče, ko že »hiba« in »napake« ne more tati, valiti krivdo na vse enako. O ne, takko pa se ne damo! Kdo je n. pr. nedisdiscipliniraneji Avstrijec? Kdo je tudi sedaj, ko je prišla nad državo strašna vojna, brezbrizen za prave potrebe države, ako ne gre vse prav tako kakor hoče on? — Kdo kliče dan na dan v svet, da Avstrija bodi nemška, ali pa naj je ne bo? Kdo je najbolj nediscipliniran, ker stopa hitro iz vrste, čim ne more — komandirati? Kje je ovira, da ne more priči do notranje strnitve — vseh naodov? Vsa ta vprašanja bi moral grški list razkrojiti, ne pa da govori le o »Avstrijcu« kot krivcu! Ne! Če že nemška gospoda vedno razlikujejo med državljani, ko gre za uživanje pravice, pa hočemo mi razlikovati, ko je govor o krivcih! V tem slučaju nečemo, da bi nas metali vse v en koš! Mi si peremo roko z vso pravico. In če bi bili postali »nedisciplinirani« tudi mi, nismo mi krivi na tem, ampak tisti, ki nas silijo v to s svojo krivico v svojih nasiljih! »Tagespost« jih pozna dobro, saj so v njeni bližini! No, ne smemo biti krivčini! »Grški list« kaže vendar konkretno na enega krivce. To bi bila nemška socialna demokracija. A ravno to razkriva — lepo dušo. Socialna demokracija je krivka, ker se ne da »disciplinirati«, to je, ker se ne pušča v vsem uprežati v nemško-nacionalni voz, ker ne pritrja vsem blazin zahtevam pangermanizma in nemškega imperializma. Lepe fraze v grškem listu niso torej rezultat poštenega izpoznavanja in kesa, ampak le jeza, ker »hiba« in »napake« ne postajajo še hušje, nego so že! Če merodajni krogi hočejo zdraviti bolezen, morajo spremeniti in poboljšati resnične krivice! In morajo to ravno v tem velikem trenutku, ako morejo, da bodo pozneje postavljeni pred neprekoračljivo barikado — prepzono.

## Srbi in Hrvatje v Trstu: prebudimo se!

(Dopis iz hrvatskih krogov.)

Ravnokar zvršava četrto leto vojne. In s tem zvršava četrto leto našega globokega sna. Res je, da nismo zaspali sami po svoji volji, marveč so nas v to nrtvilo vrgle vojne in druge razmere. Zaspali smo brez lastne krivde. Ali, priznamo, da je naša krivda — in to velika — da se nismo še probudili. A, da bi se bili mogli in morali probuditi — to vidimo na naših bratih Slovencih. Niti njim ni bilo priznanašeno v ničemer na začetku vojne. Tudi njihov pastir je bil odstranjen od črede in ta se je razpršila. In vendar jih vidimo zbrane in na delu. Prizadevajo si z vsemi silami, da nadomeste, kar niso mogli storiti v prvih letih vojne. In nekateri svoje naloge dokončujejo sedaj srečno. Omenjam samo ustanovljanja nove šole v okrožju sv. Vida, ki v bodočem školskem letu zopet reši kako stotino mladih Jugoslovancev. Pravim: Jugoslovancev, ker ne mislim pri tem samo na Slovence, ampak tudi na Hrvate in Srbe. In vprašujem: ali bo v tej šoli le en Hrvat ali Srb? Zalostno je, ako pomislimo, da se odvarja slovenska šola v tistem delu mesta, kjer prebiva največ del naših ljudi iz Dalmacije in Istre, a da na tej šoli brčkone ne bo niti enega Hrvata ali Srba. A, kdo je kriv natem? Krivi smo vsi, ki se nazivamo Hrvate ali Srbe, a se štejemo v narodno Inteligenco. Do otvoritve šole pri sv. Vidu poteče še preko dva meseca. Imamo torej časa, da vsaj kako svoje dete rešimo svojemu narodu, da je pritegnemo v slovensko šolo, ko nimamo še hrvatske v onem kraju, dočim je srbska oddaljena in za sedaj ne odgovarja potrebam našega življa v Trstu. Na delo torej! Izkoristimo vsaj to, kar so ustvarili bratje Slovenci s svo-

ljimi žulji — ne samo za se, marveč tudi za nas! Vzgljedu se na njihovi narodni zavesti, pa ne bo toliko žrtve v nacionalnem pogledu med našim naraščanjem kakor jih je bilo doslej!

Redki med nami so, ki bi jim bila vzgoja v obitelji taka, da se jim deca ne odnaražujejo — v prvi vrsti zato, ker prihajajo v trstinsko šolo. To je stara naša rakana, ki je bilo težko najti leka, ker so bile take razmere. Ali te so se spremenile. Narodna jugoslovanska zavest je prodrla daleč in globoko in v tej zavesti bi moral vsakdo od nas tu, na tej za nas važni točki, smatrati kot svojo sramoto in neodpustni grehi, da mu dete zahaja v italijansko, ali — kar je še sramotnejše in žalostnejše — v nemško šolo, ko že imamo v vsakem delu mesta kako slovensko, a v sredini mesta srbsko šolo. Nikakor ne smemo pomirjati svoje vesti morda s tem, da pravimo: v slovenski šoli bodo težave z jezikom. Ne! S tem bi dajali sami sebi spricvali, da smo Jugoslavlani samo na jeziku ter da svoje najbližje brate tako slabo poznamo, da niti ne vemo, da so jezikovne razlike med nami tako male, da jih posebno otrok — seveda, če doma govori srbsko-hrvatsko — skoro niti ne opazi. To vem iz izkustva s svojim in enim tujim detetom, ki sta pred letom dni prišla iz Dalmacije in sta takoj vstopila v slovensko šolo, ko že ne more v hrvatsko me je dete vprašalo samo dvakrat, kaj da pomenjate dve besedi? V šoli je med prvimi. Torej: z ene strani ni nikakih praktičnih razlogov, da ne bi dali dece v slovensko šolo, ko že ne more v hrvatsko ali srbsko, z druge strani pa je to naša prva narodna dolžnost, ako hočemo, da rešimo deca za svoj narod!

Ko pišem te vrste, premišljam: čemu pišem to? Vem, da za nekatere naše ljudi — žal, da je takih le malo — sploh ne bi trebalo tega. Nekateri bodo čitali in porečejo: Zastonj pišem to; potrebujemo vsega prej, nego hrvatskega in tako pojdem žnjim v italijansko ali nemško šolo! Za take, ki nimajo ne narodnega ponosa in tudi ne misla za praktičnost, ker ne vidijo, kaj pomenja to ravno v teh krajih, ako znaš hrvatski ali slovenski; za take ne pišem! Pišem pa za mnoge med tistimi, ki ne bodo čitali teh vrstic iz kateregakoli vzroka, a ki bi jih zvrstila v smislu teh mojih vrstic gotovo uverila o njihovi narodni dolžnosti in koristnosti, da pošljejo deca v šolo, kjer bo čula materini jezik, ali onega, ki mu je najbližji. Zato mišlim, da bi bilo nam Srbom in Hrvatom v najnujnejšo dolžnost, da povsod tu v Trstu, posebno pa v okrožju sv. Vida, začnemo med znanec in prijatelji čim prej agitirati v tem smislu. Priznavam, da bodo težkoče, najbolj zato, ker nismo organizirani. Ali vse eno se da storiti kaj.

(Konec jutri.)

## Gl' Italiani di cartapesta e gl' Italiani schietti.

Sapevo troppo bene che Trieste era la Norimberga degli Italiani di cartapesta, ma mi lusingavo che le scorte di quel prodotto fossero state disperse dalle raffiche impetuose della guerra. Invece, disgraziato me, di quei pupazzi la piazza dispone ancora piuttosto largamente.

Quale aspetto presentano? Ecco: per lo più si chiamano Skifan, Skerlague con la Z, Kumar con la C, Umek con il ch o si fregiano di uno dei tanti nomi in ich e vich, ai quali la fabbrica ha conferito, con la sostituzione del ch allo é o è, l'impronta... italiana.

Fra quella erbaccia spunta qua e là il fiorellino di un nemo italiano, timido, se vogliamo, ma pur tale da ripercuotere una pallida luce anche sulla graminia lussureggiante all'intorno.

Questi italiani sono stati ammaestrati a farsi un dovere di non conoscere pur da lontano la lingua italiana, di andare orgogliosi della parlata triestina, di gridare la croce addosso a chi tenta di raddrizzarla o ingentilirli e sopra tutto d'insultare gli slavi, di odiarli, di vedere in essi il lupo rapace appiattato e pronto a spiccare il salto e divorarsi la italianità del paese.

L'addestramento nazionale di questi pupazzi va anche più in là. Mentre gli italiani delle Alpi, alle prese con un nemico nazionale potentissimo, attendono all'opera della propria difesa cominciando dallo studiare la lingua dell'avversario, per meglio penetrarne il pensiero e scoprirne i disegni, respingere le sue incursioni e sventare le mire di penetrazione entro i meandri della vita del lavoro, delle industrie, del commercio, dell'economia pubblica in generale, i nostri italiani di cartapesta — parlo sempre di questi — fanno consistere tutta la loro difesa nel non voler saper verbo di slavo e nel professare una paura tragica ad ogni parola slava che, detta o cantata, trasvolga a portata dei loro ben costruiti orecchi.

Davide simile pasta, chi potrà fare le meraviglie se, mentre dall'una parte un dott. Conci, schietto italiano, accorre a Praga ad associarsi ad una solenne affermazione del diritto di una nazione, dall'altra si faccia il viso dell'anni al Teatro nazionale croato venuto a dare a Trieste italiana un ciclo di rappresentazioni slave?

Fra i nostri italiani di cartapesta ne troverete molti che non seppero resistere alla tentazione di intervenire agli spettacoli del Teatro di Zagabria, ma che, appena scesi dallo scalone del Politeama Rossetti sull'Acquedotto, si fanno come le beglione il segno della croce, riaffermati dall'antico veleno, e vanno ruminando: Ma perché sono venuti a Trieste? Perché ci vengono cantando qualche pagina in italiano? A che mirano? Hm! Mi pare che anche stavolta «el s'ciavo el ne la petal».

Che gli artisti croati siano venuti a visitare i loro fratelli slavi in un momento consacrato all'Unione, alla solidarietà fraterna; che possano essere venuti anche per farsi conoscere dagli italiani, per dimostrare a questi qual culto abbia l'arte, abbiano le opere italiane fra gli slavi; che possano aver ambito al nostro applauso con il voto che sulle ali dell'entusiasmo per gli artisti anche i cuori italiani volassero ai cuori croati per levare ad una voce l'Inno alla nuova civiltà, all'affratellamento dei popoli anelanti a libertà e giustizia: tutto questo all'italiano di cartapesta è terra incognita.

Ma è forse meglio che così sia. Vuol dire che gli italiani schietti, gli italiani che sentono di se tanto più alto quanto più i pupazzi gridano al pericolo, gli italiani che sanno leggere e comprendere, gli italiani che hanno chiara la visione dell'oggi e intravedono il domani, sentiranno più impellente il bisogno, più imperioso il dovere di proclamare chiusa l'era dell'odio innestato per manovra partigiana, chiusa l'era della cecità, chiuso lo spettacolo di una italianità dalla testa di vetro e giunta l'ora di guardare uomini e cose con gli occhi propri, di giudicare con il proprio cervello, di trovare da se l'orientamento dell'ora.

La fine della guerra deve trovarci al nostro vero posto, ritti e degni di bere la luce nuova fra quei popoli che avranno sofferto, ma fieramente lottato per la conquista del sognato, radioso domani.

Ora fra quei popoli sono appunto anche gli slavi meridionali, sono quei croati che, sbandando ogni radicalismo, ci hanno cantato in italiano tante pagine d'opere italiane, sono quei croati che a Fiume hanno decretato un trionfo a una modesta compagnia italiana di prosa di Trieste, sono in fine quegli sloveni che, ospitando nel loro giornale articoli in lingua italiana, mirano a mettersi in più stretta comunicazione con i cittadini di nazionalità italiana, a dissipare ogni equivoco ed ogni diffidenza, a stabilire una corrente di simpatia per le aspirazioni dell'uno e dell'altro popolo, aspirazioni che, appuntandosi contro il medesimo servaggio, contro il nemico medesimo, assurgono a un'atmosfera d'idealità la quale non può essere inquinata dal vento delle bramosie di predominio, di oppressione, ma offre a italiani schietti e a schietti slavi l'ossigeno della giustizia e della libertà.

Qual è colui che, con lena affannata, uscito fuor del pelago alla riva, si volge all'acqua perigliosa e guata, così nell'auspicato domani dell'affratellamento italiani e slavi, serrati gli uni agli altri, si volgeranno all'acqua perigliosa del passato d'odio che si dilegua per poi riprendere, ciascuno al suo posto, il cammino e le opere della civiltà nuova.

Un nazionalista italiano di Trieste.

## Razne politične vesti.

Trst in jugoslovansko vprašanje. G. pl. Escher, veletržec in član gospodske zbornice, je priobčil nedavno v dunajski »Neue Freie Presse« razmotrivanja o Trstu in jugoslovanskem vprašanju. Zatrudi je dvojno: 1.) da je Trst cesarju in državi neposredno podrejeno mesto, in 2.) da je mesto nedotaknjeno od narodnih sporov in prepričljivo. Odgovarja mu praška »Union« na uvodnem mestu in podaja dokaz, da ne eno ne drugo ni resnično. Kar se tiče »neposrednosti«, je to državopraven nesmisel. Trst je pristopil svojedobno k državi kot posebna kronovina, je torej neposredno podrejen istotako kot druge dežele. — Podrejeno so namestništvom, oziroma deželnim predsedništvom. Le njih deželni zbori kot zakonodajne oblasti so podrejeni direktno vladarju, ki obsejajo žnjim potom ministrstva istotako kot z državnim zborom. Trst se razlikuje v tem pogledu le v tem, da je njega občinski zastop ob enem tudi deželni zbor. K se sklicuje s cesarskim patentom. Kar se pa tiče »narodnih sporov in prepričljivo«, je Escherjeva trditve naravnost neresnična. Avtor opozarja, kako je občinski zastop, odkekal Slovincem majone vse, kar vsebuje § 19. državnih osnovnih zakonov. In ker se Slovinci branijo proti temu, morajo nastajati narodni boji in prepričljivo. — O. Escher je govoril tudi o invaziji. Ali, to ne velja za Slovence, ker ti so pranaseljenci mesta. (Saj so se posvetila slovenskih okoličinov razširjala preko velikega dela sedanjega novega mesta, preko Acquedotto, tja do hotela Europa. Dejstvo je, da ima danes naša okolica razmerom več patrijskih rodbin nego pa mesto. Če je torej slovenski element zašel tudi v mesto, ni to nikak invazija, ampak le znak prvotne narodnostne strukture mesta). Samo da gospod Escher se prekaša italijanissime: odreka Slovincem celo pristop k morju, da si leži to tik pred njihovimi očmi. Po Escherju bi začeljena pravica do mesta šele kakih sto kilometrov onkraj Trsta, tam, kjer začena — nemško ozemlje. Tam bi se šele začeljena zaledje Trsta! Gosp. Escher ne ve, da v zaledju Trsta žive milijoni Slovinci, ki imajo do Trsta vsaj toliko pravice kot južni Nemci in vzhodni — Svicari! V tem pa ima prav, da se je naša železniška politika bolj ozirala na Svicarje, Bavarce in Pruse, nego pa na prebivalstvo lastnih dežel ter da smejo zato tako severni kot južni Slovinci, ki so neposredni mejaši Trsta, zahtevati zboljšanja. Če pa g. Escher označa to kot »spor in prepričljivo«, Jugoslavlani ne odneha radi tega od svoje zahteve. Ta njihova pravica je identična z ono češkega naroda, ki ima pravico do direktnih in svrh primernih železniških zvez s Trstom, ne pa da je le radi ljubih Bavarcev siljen na ovinek preko Trsta. V Trstu ne smejo odločati elementi, dovedeni iz vseh možnih

dežel. Tu naj se pred vsem upošteva prebivalstvo, ki mu je cesar in kralj Karel vladar! Potem bo procvit Trsta zagotovljen, ne da bi trebalo klicati skupaj pomočnike iz vseh možnih dežel.

Pogreška v Sustersiškem računu. Gotovo ne dvomi nikdo na tem, da je tista glasovita akcija deželnega odbora kranjskega uprizarjena na željo viših mest in v sporazumljenju žnjim: Dejstvo je to, ki nas mora le veseliti, kajti znak je, da jim naše gibanje za narodno ujedinjenje sega do živga; da sedaj ne morejo s prezir in zasmehom mimo nas in preko nas, kakor se je to godilo sicer doslej. In v dejstvu, da so naložili deželnemu odboru kranjskemu, naj z vsjo svojo avtoriteto in tudi z oblasjo, v nobenem zakonu utemeljeno in le arogirano, pritise na obtele, je vsebovano priznanje, da je naše gibanje zajelo maso naroda, ki so mu občine prave predstaviteljice. Zato naj bi občine obsoile deklaracijsko in se izrekle za tisto Sustersiševo, prirojeno po — lepemu nauku, da je morec tisti, ki vse zahteva! Čeprav je to »vse« njegova polna pravica. Narod naj bi čim manje zahteval: to bi bila slovenska politika po ukusu množice gospode in naših narodnih sovražnikov! Potem bi — po starih metodah — še od tistega »čim manje« kolikor le možno odščitili in narod naš bi ostal prazen rok. Tako je bilo doslej; to je bilo tisto, kar nam je pridobil Sustersiš s trudom skozi vrsto let, kakor so zatrdile »Novice«. Take račune je predložil »voditelj« slovenskega naroda svojemu gospodarjem in uverjeni smo, da so bili gospodje uverjeni, da so ti računi brez pogreške. Saj je gotovo pritril tudi g. deželni predsednik dežele kranjske, In vendar je pogreška v teh računih. Že sedaj je gotovo, da število občin, ki bodo Sustersiš na uslugo, ne bo toliko, da bi moglo veljati kot izraz volje prebivalstva dežele kranjske. Pa vzemimo tudi slučaj, da bi se vedna občina dala zastrašiti, še vedno ne bi akcija deželnega odbora dosegla svojega namena, po želji onih tam gori. Saj ne gre za kak cilj dežele kranjske, ampak za narodno ujedinjenje, za stvar vsega naroda, ki po ogromni večini ne živi v mojih deželah. Do teh delov našega naroda pa ne segata ne oblast deželnega odbora kranjskega ne politika avtoriteta — tisti časi so definitivno minili — Sustersiševa! Glas tistih redkih kranj. županov, ki se jim hlače tresejo pred deželnim odborom, ali pa so obremenjeni z najhujo revščino v svoji narodni in politični kvalifikaciji: ni glas slovenskega naroda! Kot zahtevalec in borec pa nastopa sedaj slovenski narod v svoji skupnosti. Zato pa; tudi če bi se akcija deželnega odbora posrečila do neke mere, gibanje našega naroda za ujedinjenje ne bi bilo odpravljeno! Ne odrižajo se nas več ne z našo kardinalno zahtevo. To je pogreška na računih dra. Sustersiša in njegovih gospodarjev in zaščitnikov.

Pruski militarizem. Pod tem naslovom prihaja »Arbeiter Zeitung« v svoji številki od 11. t. m. do zaključka, da pade nemškega državnega tajnika v. Kuhlmann pomenja zmaga nemškega militarizma. Tolmači: če Nemec govori o pruskem militarizmu, misli pri tem na »vojno sestavo«, na sistem vojske. V tem smislu imajo pač tudi druge države svoj militarizem. Toda Angleži Francozi in Italijani označajo z besedo »pruski militarizem« porazdelitev politične moči: sistem, po katerem vojska ni orodje države, ampak ne gospodarica. V tem smislu vidi Anglež v Nemčiji posebej izločen militarizem. Drugod ne določajo generali vojni ciljev in mirovni pogoje. To je izključno stvar vlad. Le v Nemčiji so možni dogodki, ki so dovedli do strogostavljenja Kuhlmann. Zato je padeč njegov zmaga militarizma. Zato pa Avstro-Ogrska ne more molčati k dogodkom v Nemčiji. Ni dvomiti, da vladajoči v tej deželi žele miru. Ali sama želja, ki si ne upa označiti sredstev v doseg cilja, ne koristi. Mi moramo določiti cilje, za katere se borimo in preko katerih nečemo nadaljevati vojne! Sedaj treba ugotoviti, ali sta Nemčija in Avstro-Ogrska še edini o cilju in trajanju vojne! Potrebujemo pogorjanj z Nemčijo. Ne pa samo za »pogorbov in izpolnitev zvez«, ne le o političnem vprašanju, ampak pogorjanj tudi o tem: za kateri cilj se borimo in na katerem cilju naj se slednjič konča vojna! Tudi najgorečnejši branitelji zveze v Avstriji ne more — tako zaključuje »Arbeiter-Zeitung« — misliti, da more nemško armadno vodstvo samo predpisavati nam, zakaj in kako dolgo se imamo bojevati.

## Redoljubl.

Naša dobra mati, Družba sv. Cirila in Metoda, nam ustanovi šolo v šestdesetnem okraju. Podružnica ji mora odšteti 6000 K in vrhutega mora prezidati in napraviti šolske prostore ter nakupiti vso potrebno opremo, ki stane danes na najmanj 1000 K. Sedaj so klopi na vrsti, za katere bo treba odšteti 9 do 10 tisoč kron (pred vojno 2000). Do te svote, moramo priti, če hočemo otvoriti šolo. Zato trka šestdeset šolski odbor na redoljubna vrata naših korporacij in imovitejših rojakov. Potrebujemo 90 do 100 klopi po dva sedeža. Vsak sedež stane 50 kron. Imena darovalcev se kasneje zapišejo v zlato spomnilsko knjigo nove šole. Darove sprejemata podpisana, uredništvo tega lista in pa nekateri, v ta namen pooblaščen gospodje in dame, ki bodo nabirali priloge na posebnih polah. Rojaki, na pomoč!

Za šolski odbor:

Virgilij Šček,

Maksot Cotič,

ulica Fabbri st. 2 III.

ulica S. Francesco 20.

## Aprovizacijske stvari.

### URADNO POJASNILO.

Kakor pretekli teden se dobi tudi ta teden po 200 gramov kruha na osebo in dan. Delavci pri težkih delih dobe dnevni dodek 140 gramov. — Ker se v zadnjih dneh prispelo zmeten morejo uporabiti za izdelovanje testenin se dobi ta teden tudi po 1/4 (ena četrtinka) kg testenin in se tako krušni odmerke z moko, ki se porabi za eno četrtinko kilograma testenin dopolni do maksimalno dovoljenega odmerka zmeten.

### KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 15. julija do 20. julija (41. razdeljevanje) se bodo mogla proti predložitvi stare izkaznice za živila in izkaznice za nakup kruha dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na osebo in teden:

### TESTENINE.

eno četrtinko testenin po K 2'40 kg. Testenine se bodo dobivale od četrtka dalje in sicer jih dobe: v četrtke stranke, ki dobivajo redno živila v ponedeljek, torek, sredo in četrtak, v petek petkovi in v soboto sobotni odjemalci.

### SUHA ZELENJAD.

10 dkg suhe zelenjadi po K 11'— kg.

### KAJ DOBIMO TA TEDEN?

eno jajce na osebo in teden po 70 vin, za maso imovite (rdeča črta) po 50 vin.

### MARMELADA.

eno osminko marmelade po K 4'80. — Delavci pri težkih delih imajo poleg normalnega odmerka pravico do nadaljne 1/4 marmelade.

### CIKORIJA.

eno osminko kg cikorije po K 9'60

### SOL.

eno četrtinko kg soli na osebo po 28 vin. kg.

### KIS.

eno osminko litra kisa po 50 vin. liter.

Ta teden dobi kis tudi lastniki izkaznic za kuhinje in mestno ubožnico.

### SLANINA.

Na vsakih 6 odrezkih uradne izkaznice za maslobo, veljavni za čas od 15. do 22. julija se dobi ob predložitvi izkaz. za živila izkaznica št. 49 za nakup 4 (štirih) dkg slanin. Na to izkaznico se dobi slanina v običajnih prodajalnicah do sobote, 27. julija t. l. Cena 24 K za kg, za neimovite sloje (z rdečo prečrtano izkaznico) po 12 K kg. Izkaznice št. 48 so veljavne do sobote, 20. julija.

### DODATNE IZKAZNICE ZA MASLOBO.

Dodane osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dodatne izkaznice za kruh in do dodatne izkaznice za maslobo z odrezki, znamenovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te dodatne izkaznice, veljavni za čas od 15. julija do 21. julija, in predložitvi izkaznice za nakup kruha, dodatno izkaznico št. 78 ter morajo nanjo do višete sobote 27. julija v običajnih prodajalnicah dobiti po 3 dkg slanin. — Izkaznice št. 77 veljajo do sobote 20. julija.

### IZKAZNICE ZA GOVEDINO.

Tekom tega tedna se razdele izkaznice št. 46 za govedino in za neimovite sloje tudi izkaznice št. 46, toda z rdečo črto.

### KONDENZIRANO MLEKO ZA STARCE.

### BOLNIKE IN OTROKE.

400 g kondenziranega mleka po K 7'50 (400 g za K 3'—). Tekom tega razdeljevanja se prečipne št. I. rumenih izkaznic za otroke (60 dkg) in št. III. sivih izkaznic za starce in bolnike (40 dkg), veljavni za mesec julij in avgust.

### SODA.

Tekom tega tedna se razdele izkaznice št. 7, na katere so mora dobiti v isti zadružnici in jestvniškarskih prodajalnicah po 1/4 kg soda po 39 vin. kg. Prinesti je treba s seboj papir za zavijte.

### UZIGALICE.

Po 6 vin. skatlica, in se dobi na izkaznico do treh odmerkov 1 skatlica, za več odmerkov 2 skatlici.

### MINERALNA VODA.

Mineralna voda po K 1'20 steklenica. Na eno živilsko izkaznico se morete dobiti največ 2 steklenici.

### MILO.

en kos mila (okoli 10 dkg težak) po 40 vin. kos.

### JAVNE KUHNJE IN UBOŽNICA.

Lastniki izkaznic za javne kuhinje in ubožnico dobe ta teden: 1/4 kg cikorije, 1/4 kg soli, 1/4 l kisa, 1 kos mila, 1/4 kg sode in mineralno vodo.

### RIBE.

Do sobote, 13. t. m., opoldne so se oddale ribe na 20.614 izkaznic, veljavni za 101.306 odmerkov. Na vrsti ostane odrezek I. do št. 54.000. — Danes, v nedeljo, popoldne bo ribja tržnica zaprta.

### Razdeljevanje dodatnih izkaznic za sladkor in izkaznic za maslobo.

V torek, 16. t. m., se proti predložitvi izkaznice za nakup kruha in živilske izkaznice prične razdeljevanje dodatnih izkaznic za sladkor, veljavni za mesec avgust t. l., ter normalnih in dodatnih izkaznic za maslobo, veljavni od 22. julija do 18. avgusta t. l. Dodatne izkaznice za kruh se ne razdele.

Krušni dodek se bo dobival samo na izkaznico na nakup kruha, če je dodek zabeležen na izkaznici.

Izkaznice se bodo dobivale pri krušnih komisijah v uradnih urah (od 9 do 12 op.) od toka, 16. t. m., do sobote, 20. t. m.

### Prodaja kuriva.

Ogije. 50 kg na rdečo izkaznico.

Razdeljevanje 15. julija. — Cena 80 vin. za kg.

Sv. Vid: 1—500 (33) ul. Fabbri 3, 501—1760 (3)

ul. Lazz. vecchio 17. — Novo mesto: 601—750

(21) ul. Geppa 10, 751—1500 (21) ul. S. Anastasio

9. — Stara mitnica: 3501—3600 (23) ul. Rossetti

13. — Nova mitnica: 2201—3000 (22) ul. Amalia

13. — Sv. Jakob: 3501—3600 (15) ul. Concordia

17, 3601—3700 (15) ul. Giuliani 12. — Kladin:

301—600 (16) ul. Farneto 46. — Rocot: 251—405

(12) ul. S. Fontane 52.

Premog (fosilni). 29 kg na modro izkaznico.

Novo mesto: 601—700 (42) ul. S. Anastasio 9.

1'46 za 10 kg. — Stara mitnica: 101—165 (49) ul.

Madonna 24 1'66 za 10 kg. — Nova mitnica:

601—802 (49) ul. Amalia 13, 1—300 (50) ul. Amalia

13, 1'46 za 10 kg. — Sv. Jakob: 1—100 (54) ul. Bosco 26, 1'66 za 10 kg.

Koks. 16 kg na modro izkaznico. 270 za 10 kg.

Sv. Vid: 101—600 (42) ul. Fabbri 3, 601—750

(42) ul. D. Bramante 12, 751—880 (42) ul. Lazz.

vecchio 17, 1—270 (43) ul. Lazz. vecchio 17. Stara mitnica: 166—299 (49) ul. Madonna 24. Nova mitnica: 301—420 (50) ul. L. Ricci 4. 950 (50) ul. Acque 20. — Sv. Jakob: 101—116 ul. Tessa 23. — Sv. M. M. zgornj: 291—435 ul. M. M. zg. Divio 8. — Rocot: 301—450 (46) ul. Fontane 52.

### Izkaznice za petrolej.

Načelniki domačih gospodarstev in sicer: Molin a vento, Muraglione, delle Lodole, del di, della Fabbrica, della Tessa, Bergamasco, Bastia, Limitanea, Sette Fontane (Illi štev.), del Falchi, Salita al Ponte, della Mandria, R. Andr. Riparata, dell'Istria (S. Giacomo), naj doje v torek, sredo, četrtak in petek od 8—2 po nove izkaznice za petrolej. Prinesti je treba seboj izkaznico za živila in premo.

Uradniki in nastavljenici južne železnice, ki malo se nobene izkaznice za petrolej, dobe proti predložitvi izkaznice za živila v soboto julija, ob 8—2 pop. v ul. nadvoj. Jostra št. 4 I.

## Domate vesti.

Odlikovanja. Cesar je podelil vodji Lloydov poštnega urada, Viljemu Fabianju v Trstu, težki križec Franca Jožefovega reda. — Nadala la državnih skladišč v Trstu, Filip Hausch, Hektor Bauer, sta bila pomakljena v VIII. klas razred državnih uradnikov.

Vse za germanizacijo Trsta. Pod naslovom »deutsches Spital für Trieste« (Nemško bolnišnica za Trste) piše v petkovni »Tagespost« neki nezdravnik: Interesi Nemcev, kakor vsi drugi avstrijskih narodov so onko zvezani s Trstom, silijo vsak posamezni narod, da se brzi mesto. Zato se Trst ne sme izpremeniti v tuji narodne države, temveč v nevtralnemu ozemlju, katerega mora biti odpravljen vsak narodni boj in kjer se morajo čuvati samo živilske in risli Avstrije. Ustvarjanje, delo, predvsem ne stiskajo a kapitalom, mora biti geslo Trsta, pa naj bi tudi trenutni dobilek ne odpravljati razbilen sredstvom Trstinske prebivalstva, pa bo prepričal z nemškimi delom, čigar značilna štenost in izvršnost. Svobodni poklici, obrt, trgova, zdravniški in v odvetnosti, so tisti, ki ga gojo v ljudsko življenje in mu vtičajo v svojega bistva; seveda samo tedaj, če se, ujo se na organizacijo, morejo razvijati v meri. Zato je z vsjo pravico pred kratkim opozila »Tagespost« na velika številu koncesij, ki so oddati v Trstu, in pozivljala Nemce, da naj se tega ne zapuščajo. Toda vplivnejši še na ljudsko dobi kot obrtnik in trgovec pa je zdravnik. Nemci mu zdravniku tržaški Italijan že odnekad karjoli zaupa. Kako majhno pa je število nemških zdravnikov v Trstu? In kako zapuščen, izkorenjen se čuti nemški zdravnik v tem mestu, ki zapira dostop v bolnišnico, če ni domačin, odmalaj mu tako vso možnost razvoja. Toda ne more nemški zdravnik, temveč še bolj nemški št. čim, ki daleč od doma, skuša uveljavljati svojstvo in dela za to, potrebuje nemške bolnišnice. ... Koliko bi se po vsem tem koristilo nemški četudi zasedaj samo idealno, če bi se posre sposobne nemške zdravniške presaditi v Trst, lim ustanoviti obenem dom za nadaljni razvoj nemške bolnišnice. Nemško bolnišnico, ustanovno z darovi nemških meščanov, nemških zamisljeno kot središče nemške zmocnosti tudi ostalo prebivalstvo, da se pridobi nemški spoštostni ugled in spoštovanje in tako napravi hodočnosti, kakor si jo more zvestega milija avstrijski Nemec predstavljati samo v lepili njih. — Torej Trst brez nacionalnih bolnišnic bi v plem gospodovale Nemce, kakor si predstavljati le v najlepših sanjah. Vlada nemci uradnoštvu nemško, prosti poklici nemški, in goslovani in Italijani pa hlapci, dekle, težaki, d nari, tlačani! Dogve ali bodo v tem bodočim nemškem Trstu njeza bodoči nemški gospoda hoteli sprejemati naše domače, jugoslovanske Italijance, ženstvo vsaj se v svoje — bolnišnice naše moške pa v svoje — zapore?!

Lavoratorja polemika z nam postala vel zanimiva, ker se v njej vedno očitneje kaže pravi značaj lista, katerega gre pač za en uspeh,

Ali 24 je le začetno število; v par letih, v rednih razmerah, bi jih štel prvi razred tudi dvojno število. In v enem desetletju bi bile vse plovne družbe, ki bi dobivale podporo od vlade, polne teh tujcev, ki bi imeli prednost pred domačini. In potem pa se bi začelo »Edinost«, da bi LAVORATORE vsak dan govoril o tem »vprašanju«. Ko je vendar zanj toliko važnejše vprašanje zblizavanja obeh na Primorskem in zlasti v Trstu avtohtonih narodnosti, važnejše, ker nevarnejše. Odtod tudi potem toliko ene prišle, ki so se zblizavale. Seveda! Kakšna nesreča za njegovo stranko, če bi prišlo do sprave, do sporazuma med Jugoslovani in nacionalnimi Italijani v Trstu in na Primorskem! Spomniti se mu je takole treba samo državno-borbovski volitve, kjer je iz boja med nami na nacionalnimi Italijani zorela pšenica njezovi stranki in se nekomo drugemu. Tako sta se potem tudi v sedanjih časih tako lepo našla na isti poti ter se skrivaj objela dva načelna nasprotnika, po oni nemški: »Tu! mir nix, i tu! dir a nix!« Sad tega konkludanta — vsesplošno germanizacijo — pa naj mirno in pokorno sprejmeta na svoje rame primorski Jugoslovani in Italijani! Načrt ni napaden, dr. LAVORATORE, samo preveč prozoren je, tako zelo, da cilja, ki tiči v njem, ne zakriješ z vseni »spolituralne«, pa naj so še zavistiše.

Volkodušen dar, C. kr. namestništvo nam javlja: Z ozirom na veliko bode, v kateri se nahajajo sedaj mnoge rodbine v Trstu, in ki stiče posebej otroke, je trgovci Emil Zveier nabiral denar v krogu svojih tovarišev. Za ta denar je dal s pomočjo urada za oblačila pri trgovski zbornici in ob neumorni podpori inž. Corellija pri zavodu za pospeševanje malih industrij napraviti 324 oblek za otroke in 100 za deklice. Obleke so se dale na razpolago deželnim šolskim nadzornikom s določbo, da se razdele med najpotrebnejše šolske otroke. Obleke so se razdelile na ljudskih šolah v Italijanskim, slovenskim in nemškimi učnim jeziki.

Nared za svoje deca. Dan na dan prihajajo iz vseh naših krajev odberi S. H. S. žena za sotre prispevki, nabrani povodom narodnega praznika. Popoln izkaz se objavi, kakor že javljeno, čim bo nabiranje zaključeno. Po podatkih, ki so danes na razpolago, se računa približno, da bo skupna svota, nabrana dne 5. julija, znašala nad četr milijona kron, od katerih se določeni deli izročijo družbi sv. Cirila in Metoda za istrsko, kakor tudi družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dočim se ostalo porabi za nabavo oblek in obuvaj za prihodnjo zimo otrokom, ki se nahajajo v prehrani. — V Zagrebu je bilo na dan narodnega praznika nabranih samo v žarah K 32.500, v puščah K 302780, a na akademiji konservatorija je došlo K 7800. Skupno K 4332730. Nabiranje z nabiralnimi polami je podaljšano do 20. t. m., pak se bo moglo potem javiti, koliko je bilo nabranega samo v Zagrebu. (O. S. H. S.)

Prevolika srb. Aproxizacijska komisija nam je za ta teden določila toliko živil, da skoraj ne vemo, če jih bo mogoče normalno železode prebiti. Da se ne zgodi preveč nesreč zaradi prenapolnjenega železoda, nam da ta teden aproxizacijska komisija tudi eno ali dve steklenici — mineralne vode, da si preobčutne železode vsaj kolikorotliko očistimo. Pa naj potem še reče kdo, da ne skrbijo res naravnost gljivo za nas.

Hrvatska realka v Pulj. V par mesecih se odprli v Pulj hrvatska realka. Ker pa se v tamkajšnjih ljudskih šolah radi vojne ni mogel vršiti normalen pouk in se zato otroci niso mogli dovolj pripraviti za vstop v realko, hoče učiteljstvo tamkajšnjih hrvatskih ljudskih šol med političnimi pripravili deca, ki hoče vstopiti v realko. Ta sklep učiteljstva je pozdravili z največjo hvaležnostjo.

Naši otroci v Podravini na Hrvatskem. Pretekli teden smo spremljali sto naših otrok na Hrvatsko. Bili so vsi iz mestnih šol: Ciril-Metodovih in pripravnice v ulici Sv. Franciške. Po poti so bili otroci prav dobre volje. V Zagrebu jih je sprejel »Srednjski odbor«, ki je doslej sprejel in namestal po Hrvatskem in Slavoniji nad 18.000 otrok iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Istre. Po enem dnevu odpočitka v Zagrebu smo se odpravili v Koprivnico v Podravino ob ogrski meji. Tudi tam so nas preprosto sprejeli in sprejeli v šolo, kjer smo otroke razdelili na kraje: Ludbreg, Koprivnički Ivanec, Bukovac in Gjelakovac. Po izbolnem in obilnem kosilu smo se z otroci odpravili na vozeviti vsak v svojo vas. Otroci so bili zelo prijazno sprejeti posebno v Ludbregu, kjer jih je pričakoval odbor dam in vse oblasti, sraven nebrojnega občinstva. Ljudje so dobili in so tudi srečni, saj imajo še vsega in ne čutijo vojne od ene strani, ki goni našo deca po svetu. Našim otrokom se tam ne bo godilo slabo, le dobri in ubogljivi naj bodo pri bratih Hrvatih. Starši naj v tem oziru otrokom pišejo, oni pa, ki jih ta teden pošljejo, naj jih v naprej v tem smislu podučijo. Po vsem Hrvatskem je na tisoče otrok, ki so jih dobrosrčni naši bratje sprejeli pod svoje strehe, k svojim skledam; za bratsko spoznavanje in združevanje naše, bo ta akcija doprinesla več kot nebroj članov, ki bi jih sicer ta mladina čitala. Duhovniki, učitelji, občinski in drugi organi so na delu, da bo naša mladina čim prijetnejše na bogatih hrvatskih tleh. Naj bodo prepričani, da bo njihovo delo blagoslovljeno od stoterih slovenskih mater. — A. C.

Procesija sv. Mohorja v Rojlanu se bo vršila danes ob 6 zvečer (mesto jutraj, kakor je bila sicer navada).

V Rocolu ponove danes v dvorani g. Skilana ob 5 pop. predstavo, ki je nedavno tako lepo uspešna. Petje, tamburanje, burka. Čisti dobiček je namenjen otroškemu vrtcu v Rocolu.

Brata umoril. Včeraj je stal pred tukajšnjim vojaškim sodiščem 25letni Josip Artico, mornar, ki je služboval na vojni ladji »Helgoland« v Pulji in je 9 t. m. umoril svojega brata Ivana. Dogodek je zlasti pri Sv. M. Magd. Spodnji, kjer stanuje rodbina — oče je kurjač v čistilnici petroleja pri Sv. Soboti — pobudil veliko razburjenje. Razsodba se pričakuje v ponedeljek. Tedaj objavimo tudi daljše poročilo o dogodku.

Dramatično društvo. V ponedeljek, 15. t. m., bo odborova seja ob 8½ zvečer v pisarni g. dr. I. M. Čeka (via Vienna 10).

tež šolskih otrok. Na sporedu, ki ga izvajajo ljudskošolski učenci in učenke, je petje, telovadba, prizor, igra l. dr. Prireditev se bo vršila v prid slovenski organizaciji oskrbnice vojnih otrok in za stradalajoče slovenske otroke. Z ozirom na »blagi« namerpe te prireditve je občinstvo naproseno, da se je udeleži v velikem številu. Kdor pomaga našim vojnim otrokom in naši stradalajoči deca, pomaga svojemu narodu in indirektno tudi sam sebi.

Slovensko-hrvatskemu učiteljstvu okraja koperskega. Da ne bo nesporazumljen, objavljam v celoti dopisnico tov. Facchina iz Pazina od 4. t. m. 1918 ter pozivam slov.-hrvatsko učiteljstvo našega okraja, naj se takoj odzove dopisu okr. šol. sveta v Koprju z dne 21. VI. 1918, št. 618 (Družinski podatki). Dopisnica sporoča: »Veleostovani gospodine! Na molbu gosp. Bačiča, koji je zaprijeten poslom, javljam Vam, da mu nje bilo moguće stići na vrijeme u Kozinu, kako je bio javio. 29. pr. m. bio je u Voloskom, a 30. je u jutro otišao vlakom iz Matulja za Pazin. Mjesto, da stigne u Kozinu oko 11. sati prije podne, stigao je onamo u večer kasno. A svemu su krivi vlakovi, koji idu neredovito. — Učedno Vas molim, da nam pošaljete popis slov. i hrv. učitelja (profesora) i članova njihove obitelji u koparskom kotaru. Treba nam to za razdoblje hrane, koja će nam stići. Kako je taj popis nepodno potreban, u interesu učiteljstva, to sam uvjeren, da ćete sve to prije poslati!« Bil sem včeraj (7. VII. 1918) v Koprju, a naš pregled je še vedno nepopoln, v tem ko imajo Italijanski kolegi svojega v najpopolnejšem redu! Zganite se, tovariši! — Skotlje, 9. VII. 1918. Josip Bertok.

Godba na Velikem trgu. Tukajšnje etapno postajalo povečljivo naznanja, da bo danes, 14. t. m., od 11—12 dop., na Velikem trgu z dovoljenjem mestnega poveljstva igrala godba dom. pešp. 40.

Narodno-socijalna mladinska organizacija je imela v petek zvečer svoj članski sestanek, na katerem se je sklenilo začeti z delovanjem. V to svrhu se skliče v nedeljo 28. t. m. izredni občni zbor. Že sedaj opozarjamo člane in prijatelje organizacije na ta naš občni zbor. — Odbor.

Iz Kobariid nam pišejo: V prošlavo osvojitve našega narodnozavednega trga izpod tujčevca jarmaja je napravila na hribu nad trgovsko naša nadebna mladina na predvečer geđu sv. Cirila in Metoda kres, kjer se je veselila in radovala z ognjevitim navdušenjem vsled prostosti po političnem letu sovražnikove vlade na naši rodni grudi. — Vse prebivalstvo trga se je pridružilo v duhu tel slavnosti ter s ponosom in z vso nado zrla na svojo deca, zroč v njej vse u bližajoče se boljše bodočnosti. Da je dala naša mladina duška svojemu čustvovanju, je manifestirala po trgu, prepevala narodne pesmi ter klicala: »Živela Avstrija! Živeli Slovenci! Živeli Jugoslovani!« In pošiljala pozdrave bratom celom. Oko marsekaterega očeta in matere bilo solno vsled navdušenja njih deca, videč v njej toliko narodne zavednosti in rodoljublja. Na dan sv. Cirila in Metoda so pridno nabirala naša dekleta po trgu milodare za našo ubogo deca. Kljub sovražnikovim grožnjam in prizadevanju, da bi zadobil pri nas simpatije, je ostalo naše ljudstvo vedno strogo patriotično in neomajno v svojih svetlih narodnih načelih.

Podružnica CMD na Opčinski spi, medtem ko v mestu in okolici njene sestre med seboj tekmujejo. Prizadetim na znanje. — Cirilmetodari.

Obštna centrala za obnovitev Goriske, r. z. z. o. z., je že začela svoje delovanje ter išče, kakor opozarjamo na današnji razpis, več tehničnega osebja.

Mestna zastavljavnica. V ponedeljek 15. t. m., se bodo prodajali dopoldne in popoldne nadragocent predmeti, zastavljeni na zastavne listike serije 142.

Kniževnost in umetnost.

Kr. hrv. zagrebško deželno gledališče. — Zagrebška opera se je snoci poslovila od tri. obštnosti s »Tosco« tako, kakor smo napovedali včeraj. Poslovila se ni kot »Théâtre royal national croate« s hrvatskim državnim orkestrim nad naslovo, temveč kot vsaka druga gledališka družba, ki je prišla v Trst včeraj ali predvčeršnjim ter pride morda v Trst jutri ali pa pojutrišnjem. Predstava sama po sebi je bila razmeroma prav dobra, ena najboljših »Toske«, kar nam jih je dala zagrebška opera. Glavne vloge: Toska — Ogrodzka, Cavaradossi — Rijkavec in Scarpia — Primosich so dosegle v polni meri svoj uspeh. Scenično se je videlo kolikorotliko, da je bila zadnja predstava. Občinstvo je bilo zelo radozodno z odobravanjem, in še posebej obo posebno za večnoma italijanski petje glavne vloge. Izvajalcem glavnih ulog so izročili tudi celo koro cvetličnih darov, tako po prvem dejanju g. Rijkavec, po drugem dejanju pa zopet njemu, gđ. Ogrodzki dva krasna šopka in g. Primosichu več šopkov in dva lovčeva leva venca z italijanskimi napisli. O. Lešič je bila izročena kot časten dar zlata verižica, ki so ga tako tudi g. Baranović, molstir Sachsu, ki so ga tudi priskrili na oder, pa lovčev venec s trakovi v črskih in jugoslovanskih narodnih barvah. O. Polakovo, ki sicer ne sodeluje v »Toski« je našo občinstvo za slovo počastilo s častnim darom, zlato cvratno verižico in krasnim šopkom, in prav tako tudi odstopnega g. Križaja z lepim cvetličnim darom. — Gledališče je bilo srednje dobro obiskano.

Tako se je torej zaključilo gostovanje zagrebške opere v Trstu. Danes nam ne pripušča čas in prostor, da bi obširneje govorili o vstiku, ki ga pušča to gostovanje v našem Trstu, pač pa izpregovorimo o nem kar najprej. Bile so svetle, sijajne strani, a bilo je tudi temnih; sedaj časi so pa taki, da je treba govoriti odkrito. In to tudi storimo.

Uradno se nam poroča: Intendant kr. hrv. deželne gledališča, gospod polkovnik - avditor Hreljanović je gospodu namestniku baronu Friess-Skeneju v imenu imenovanega gledališča izročil znesek 1900 K za dobrodelne namene v Trstu.

Irma Ulian  
Viktor Medved  
poročila.  
Opčine-Trst, 14. julija 1918.

## Poslano\*)

Vsem posredovalcem ovčje volne  
in volne za žimnice!

V smislu naredbе trgovinskega ministrstva s dne 28. maja 1916 d. z. št. 156, se zaplenijo vse zaloge ovčje volne,

ter se ta upotrebi v volne namene.

Vse zaloge ovčje volne, posebno pa tudi volne za žimnice, treba oddati na

C. in hr. Nabiravnice volne v Trstu,  
Via del Pesce št. 4.

Volna se plača po predpisanih najvišjih cenah ter se sprejema v uradnih urah.

Za nakupovanje volne so upravičeni tudi legitimirani kupovalci volne, isti pa se morajo legitimirati z izkaznico trgovinskega ministrstva.

Zaplemba se razteza tudi na najmanjše zaloge ovčje volne.

Patriotična dolžnost vsakega posameznika je, da odda volno, ki jo tako nujno potrebuje armada na bojišču, pri čemur bodi posebno naglašeno, da se za isto plačajo visoke cene, in ker se vsaka prekrsba kaznuje od političnih oblasti na podlagi obstoječih zak. določb z denarno kaznijo do K 5000 ali pa zaporom do 6 mesecev.

„R. u. k. militärische Leitung der  
Wollsammlerstelle für Rüstland“

(C. in hr. Nabiravnice volne v Trstu, Via del Pesce št. 4.)

Uradne ure od 8—12 in 2—6.

\*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor veleza zakon.

**ŽIVNOSTENSKA BANKA**  
PODRUŽNICA V TRSTU  
Ulica Pontefasso vogal ul. Maria Teresa. - Lastina palata.  
Delniška glavnica K 100.000.000. - Rez. zadrž K 32.500.000.  
Izvajajo kulturne vse banke in menjašnice transakcije.  
Uradne ure od 9—1 pop.

**MALI OGLASI**  
se računajo po 6 stot. besede. — Mastno tiskane besede se računajo okrajš. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Išče se dekle ki zna kuhati (za dve osebi). — Acquadotto 32, II. Apollonio. 2436

Prodaj se omara z štiri predali, posteljo in vzmeti za eno osebo in 1/4 kuhinjske potrebšarine. Ulica Farneto 46, Jerič, mizar. 2450

Deklo z dobriimi spričevali za hišna dela išče se takoj. Zglašiti se od 9—12 v ul. S. S. Martiri št. 12, II. 2461

Skladiščnik (magaziner) zmožen za večjo firmo se išče. Ponudbe z referencami na lns. odd. Edinosti. 2452

Vestnik učiteljske uč. namestnice in francoske 12 K mesečno. Ulica Bacioli 3, II. a. srednja vrata. 2455

„Kreosotina“ (mlečni kresotov sirup) najboljši pripomoček proti kroničnemu kašlu in boleznim dihalnih organov. Izdala je lekarna Codermaz, Trst, Ul. Riborgo 17. D 7

Nigijeniten kvus (Oestrijev prašek) za slastico, pripravljeno brez amonjaka ter po istem načinu kakor v normalnem času, se dobiva v lekarni Jeroniti, Piazza Caserma št. 6. D 17

Autorizovani operator kužih očes sprejema od 1—4 in od 7—8 pop. v nedeljah od 9—2. Borzari trg 7, II. Zdobine. 2249

Prodaj se sledečo pohištvo; poročne postelje in vzmeti, nože, omare, omara s štiri predali, posteljo, vzmeti in blazine. Ul. Solitario 29, I. Horvat. 2458

Krasna kopel se zamenja za festivo. Ulica Molino grande 42, Haag. 2449

Zdravljenje krvi s Röd Lefecture (sirup koncentriranega Salaparrilla vulgo ekstrakt). Najboljši in najuspešnejši pripomoček za čiščenje krvi. Lekarna Codermaz, ul. Riborgo 17. 1180

Fotograf Anton Jerič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

„Liquore Godina“ (proti nevralgiji, revmatizmu, migreni, glavobolju, skrbni in pretini) se prodaja v vseh lekarnah. D 16

Dekle 18 let staro s 7. razredno slovensko šolo, govori tudi italijanski, išče primerne službe v kavi pisarni ali trgovini. Nealov pove lns. odd. Edinosti. 2429

Prodaj se cvitla poročna soba. Ulica Solitario 29, I. Horvat. 2454

Izročujem pokladanje, popravljanje in čiščenje parketov. Pisarne ponudbe pod „Čiščenje“ na lns. odd. Edinosti. 2418

Oddaj se krasno stanovanje; (4 sobe, kopalnica, mala sobica in 2 druga prostora) v ul. Kandler št. 8, I. nad. 2411

Kupujem vreče vsake vrste. Fran Babič, ul. Molino grande št. 20. 2347

Deklo za hišna in poljska dela išče Jakob Bolo, Rojan, ul. Moreri št. 90. 4402

Vosek za parkete v Italijah; mineralni vosek za vosek v velikih izbi; fotografije potrebšarine in priprave; dišave, krtače, česalnice, lasnice, kreme, gobe, likere itd. prodaja mirodhalca Ollia ulica delle Poste 6. D 39

Prisilni vosek, odlične vrste, kupuje mirodhalca Ollia ulica delle Poste 6. D 38

Beli prašek za bele platnane šerpe v Italijah po K 1.20 se dobi v mirodhalca Ollia, ul. delle Poste 6. D 37

38leten vdovec, trgovec, išče v svrhu senitve izobraženo, pošteno gospodino ali vdovo elegantne postave, dobrega srca, veselo naravi, zmogla hišnih del. Zahreva se premoženju. Natančne pismene ponudbe ter fotografije (katera bude na častno besedilo vrajena) pod šifro „Noverjetno“ na lns. odd. Edinosti. 2442

Postrožnica (150 mala družina (3 osebe). Bodo in plača po dogovoru. Via Commerciale 9, III. levo. B 27

Vinske sode kupuje Hotel Balkan, Trst, Piazza Caserma.

Ceško Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V SP. ŠROFLJAH

pošta Žavle (Istra)

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil dne 28. t. m. v prostorih g. Skorja Lovrenca na Sp. Škofljah ob 9 zjutraj z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobrenje letnih računov za 1. 1915, 1916., 1917.
3. Revizijska poročila iz dobe svetovne vojne in ukrepi glede istih.
4. Volitev: a) načelstva, b) nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako se do določene ure ne sestane zadostno število članov, zboruje se v smislu zadrughnih pravil v istih prostorih in z gornjim dnevnim redom i. t. ne glede na število prisotnih članov pol ure kasneje.

ODBOR.

Br. 778/Appr.

RASPIS NATJEČAJA.

Raspisuje se natječaj za

mjesto ravnatelja

kod ovdašnje Općinske Aprovizacije. — Plača po dogovoru.

Natjecatelj mora dokazati sa ispravama sposobnost za vršenje takove službe, kao i osposobljenje u knjigo — i računovodstvu.

Molbe su podnijeti do 20. ovoga mjeseca na potpisani odbor.

Pobliže informacije daje potpisani.

ODBOR OPĆINSKE APROVIZACIJE u Buzetu, dne 10. srpnja 1918.

Predsjednik:

Dr. Dušan Sencar v. r.

OBŠTNA CENTRALA ZA OBNOVITEV GORIŠKE

razpisuje sledeča mesta:

I. Tehnični vođa pisarne,

ki naj ima večletno prakso v nadlatnem stavbarstvu in je sposoben popolnoma samostojnega dela. V pošte pride le inženir po poklicu.

II. Stavbeni tehnik,

zmožen samostojnega izvrševanja načrtov in proračunov, vodstva ter nadzorstva na stavbiščih.

III. Eno ev. več možkih ali ženskih pisarniških moči, ki naj bodo večje strojne pisane, stenografije, slovenskega in nemškega jezika, ev. tudi laščine.

Nekolekovane prošnje z natančnimi podatki o sposobnostih, dosedanjem službovanju in spričevali naj se ulagajo pri Zavodu za pospeševanje obrti v Ljubljani Dunajska cesta 22. Navede naj se termin, s katerem je mogoče nastopiti službo.

Možki prosilci naj navedejo natančne podatke o vojaškem razmerju.

Prodaj se v triški okolici

HISA za 25.000 kron.

Hisa ima 9 prostorov, krasen vrt, velik hlev, gostilno, tobakarno, žganjarno.

Kupovalci naj pišejo pod „Hisa“ lns. odd. Edinosti.

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«.

Ulica Sv. Franciške Asiškega 20, pritličje.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma šte. 11.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirne novce in devize.

Daje predjume na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavija nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Dne 18. junija 1918., dopoldne, ob 9 u se vrši v Gradcu, Greisplatz, »Kavari Berlin«.

Javna dražba

vse kavarniške opreme in pohištva, obstiti ječega iz dveh Selfert-Wende Lillarda-50 marmornatih miz, 120 Thonett-stolov, zof, kuhinjske opreme, servisev iz porcelane, srebra, stekla itd.

Interesenti se povabijo k vdeležbi.

Antonio Fazzin

Naslednik Ivana Depicolzuana

Trst — ulica dei Toro št.

knpuje cunje v vsaki množini in slične stvari.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom

VABI

XII. redni občni zbor

ki se bo vršil

v torek, dne 16. julija 1918 ob 8. v zvečer v zadrughnih prostorih ul. S. Francesco d'Assisi št. 20, II.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Potrjenje letnega računn.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Privoljenje nagrad načelstvu.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.\*)

TRST, 8. julija 1918.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom

Ulčakar Josip, I. r. Perforija Alojz, I. r.

